

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

วันที่รับบทความ	27/10/2565
วันแก้ไขบทความ	30/11/2565
วันตอบรับบทความ	25/11/2565

ฤชอร คำประเสริฐ¹ ภูมิพัฒน์ รักพรหมงคล²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน 2) ศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน 4) สร้างสมการพยากรณ์การเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนโดยใช้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 279 คน โดยใช้เกณฑ์กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, pp. 607-610) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ปัจจัยทุกด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.741 ร่วมกันทำนายการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน (R^2) ได้ร้อยละ 54.900 และมีค่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน โดยมีค่า F เท่ากับ 66.459 สร้างสมการทำนายได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.638 + 0.150 (X_1) + 0.132 (X_2) + 0.108 (X_4) + 0.149 (X_5) + 0.082 (X_6)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.037 (X_1) + 0.034 (X_2) + 0.035 (X_4) + 0.034 (X_5) + 0.030 (X_6)$$

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผล การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โรงเรียน

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

อีเมล : ruechu.orn22@gmail.com

² รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

อีเมล : poompipat_r@kpru.ac.th

Factors Affecting the Professional Learning Community of the School under the Secondary Educational Service Area Office, Tak

Received	27/10/2022
Revised	30/11/2022
Accepted	30/11/2022

Ruechu-orn Khamprasert¹ Poompipat Rukponmongkol²

Abstract

The purposes of the research were 1) to study factors affecting the professional learning community of the school 2) to study the professional learning community of the school 3) to study the relationship between factors affecting the professional learning community of the school and 4) to create regression equations to predict the professional learning community of the school under the Secondary Educational Service Area Office, Tak. Sampling group was 279 people, which were collected by using multi-stage sampling. A five point Likert scale questionnaire was used as the research instrument. Data were analyzed by using mean, standard deviation, Pearson correlations coefficient and multiple regression Analysis. The research findings were as follows; factors affecting the professional learning community of the school were positively related to the professional learning community of the school at the statistical significance level 0.01, which could made the regression correlation of the raw score forecast equation at 0.741. In addition, linear relationship was 66.459. Score forecast equation were as follows;

Raw score forecast equation:

$$\hat{Y} = 1.638 + 0.150 (X_1) + 0.132 (X_2) + 0.108 (X_4) + 0.149 (X_5) + 0.082 (X_6)$$

Standard score forecast equation:

$$\hat{Z} = 0.037 (X_1) + 0.034 (X_2) + 0.035 (X_4) + 0.034 (X_5) + 0.030 (X_6)$$

Keywords : Factors Affecting, The professional learning community, School

¹ Graduate Student (Master's Degree), Education Administration Program, Faculty of Education, Kamphaengphet Rajabhat University
e-mail : ruechu.orn22@gmail.com

² Associate Professor Dr., Education Administration Program, Faculty of Education, Kamphaengphet Rajabhat University
e-mail : poompipat_r@kpru.ac.th

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคมและสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนา กำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น. 1) ประเทศไทยได้มีความพยายามมุ่งเน้นการปฏิรูปการศึกษา ตั้งแต่การปฏิรูปการเรียนรู้ การปฏิรูปโครงสร้าง การปฏิรูปการผลิตและพัฒนาครู ตลอดจนการปฏิรูประบบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา แต่ถึงแม้จะมีการนำสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ แต่การดำเนินงานหลายส่วนยังถือว่า ไม่ประสบผลสำเร็จอย่างแท้จริง โดยเฉพาะจุดเน้นของการปฏิรูปการศึกษาในทางปฏิบัติที่ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปโครงสร้างองค์กร ทำให้การปฏิรูปการเรียนรู้ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาไม่ได้รับการผลักดันอย่างจริงจัง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2561, น. 1) ด้วยเหตุนี้ จึงทำให้ครูต้องใช้วิธีการและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาตาม ธรรมชาติและเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ครูต้องมีวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงต้องมีการปฏิรูป การผลิตและพัฒนาครู ซึ่งถูกกำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนา คุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยพัฒนาระบบการพัฒนาวิชาชีพของครูด้วยการส่งเสริม ให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) เป็นแนวทางการ ดำเนินงานที่ช่วยให้เกิดพลังการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียนทุกระดับ ประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านทีม ร่วมแรงร่วมใจ ด้านภาวะผู้นำร่วม ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ด้านชุมชนกัลยาณมิตร และด้าน โครงสร้างสนับสนุน (สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, น. 26-29) ซึ่งครูผู้สอนต้อง มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นมากกว่าให้ความสำคัญกับการสอน ภายใต้เป้าหมายเดียวกัน โดยอาศัยการพึ่งพา ซึ่งกันและกัน (DuFour, 2007, pp. 4-8) สอดคล้องกับภูมิพิพัฒน์ รักพรหมงคล (2559, น. 14) กล่าวว่า เป็น ลักษณะของการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ของสมาชิก การปรับเปลี่ยนเพื่อพัฒนานวัตกรรมที่ได้พัฒนาและ ยึดถือปฏิบัติติดต่อกันมา แต่ทั้งนี้ผลการดำเนินงานของนโยบายชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) จากการศึกษาพบว่า มีทั้งโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จ จากปัจจัยหลายประการ เช่น ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ นำไปปฏิบัติอย่าง ไม่ถูกต้อง (มินตรา ลายสนิทเสรีกุล, 2561, น. 23)

ผลการประเมินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ย สูงกว่าระดับประเทศ เท่ากับ 0.61 คิดเป็นร้อยละ 1.68 จำนวน 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ จำนวน 1 สาระการเรียนรู้ คือ ภาษาอังกฤษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ เท่ากับ 1.47 คิดเป็นร้อยละ 4.54

และมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก จึงมีนโยบายในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะต้องนำสู่การปฏิบัติและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้ทุกระดับทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ดังที่ Hord (1997, pp. 38-40) กล่าวว่า ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนช่วยให้ครูเข้าใจในด้านเนื้อหาสาระที่ต้องทำการสอนได้แตกฉานยิ่งขึ้น รู้ว่าตนเองควรแสดงบทบาท และพฤติกรรมการสอนอย่างไร จึงจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด

จากการศึกษาความเป็นมาและปัญหาข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องส่งเสริมปัจจัยที่ส่งผลให้โรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพซึ่งเป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จที่จะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น เพื่อให้การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนมีประสิทธิภาพดีขึ้น ทั้งนี้ตามที่ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลพบว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ยังไม่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ส่งผลให้การปฏิรูปการศึกษาไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากความเข้าใจผิดของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในด้านกระบวนการ และรูปแบบการบันทึกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ วัฒนธรรมโรงเรียนรูปแบบเดิม ๆ ที่ครูไม่กล้าบอกเล่าปัญหาในชั้นเรียนของตนให้ครูท่านอื่นฟัง การไม่กล้าจะแสดงความคิดเห็นต่อการสอนของครูท่านอื่น เป็นต้น แต่การแลกเปลี่ยนร่วมกันและนำผลที่ได้มาให้อีกข้อมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ของครูจะสามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
2. เพื่อศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนโดยใช้ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

สมมุติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสามารถทำนายการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 36 คน และครู จำนวน 712 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 32 คน และครู จำนวน 247 คน รวมทั้งหมด 279 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยใช้เกณฑ์กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970, pp. 607-610) และกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยวิธีเทียบอัตราส่วน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ได้กลุ่มตัวอย่างและสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย ให้ได้จำนวนที่ครบตามสัดส่วนที่กำหนด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สร้างคำถามในแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบข่ายเนื้อหา สาระของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน ซึ่งเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบกำหนดคำตอบให้เลือก (Multiple Choice) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานและขนาดสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก จำนวน 6 ปัจจัย ได้แก่ ทัศนคติของผู้บริหาร โครงสร้างองค์กร วัฒนธรรมโรงเรียน บรรยากาศองค์กร ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และแรงจูงใจ เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ตามแนวคิดของ สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560, น. 26-29) ได้แก่ ทัศนคติร่วม ทีมร่วมแรงร่วมใจ ภาวะผู้นำร่วม การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพชุมชนกัลยาณมิตร และโครงสร้างสนับสนุน เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ผู้วิจัยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการศึกษา จำนวน 5 ท่าน นำมาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยใช้เกณฑ์ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณและ

เลือกข้อที่ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00 แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) การหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.929

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้โรงเรียนส่งแบบสอบถามให้กับผู้วิจัย แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามร้อยละ 100 และนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก และการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก วิเคราะห์โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) และเพื่อวิเคราะห์การหาตัวแปรพยากรณ์ซึ่งเป็นปัจจัยที่น่าจะส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลของการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยรวม

ที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็น ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร	4.15	0.36	มาก
2	ด้านโครงสร้างองค์กร	4.13	0.45	มาก
3	ด้านวัฒนธรรมโรงเรียน	3.94	0.30	มาก
4	ด้านบรรยากาศองค์กร	4.09	0.44	มาก
5	ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง	4.07	0.48	มาก
6	ด้านแรงจูงใจ	4.11	0.48	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.08	0.41	มาก

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.36) รองลงมา คือ ด้านโครงสร้างองค์กร ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.45) ด้านแรงจูงใจ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.48)

ด้านบรรยากาศองค์กร ($\bar{X}$ = 4.09, S.D. = 0.44) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X}$ = 4.07, S.D. = 0.48) และด้านวัฒนธรรมโรงเรียน ($\bar{X}$ = 3.94, S.D. = 0.30) ตามลำดับ

2. ผลของการวิเคราะห์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยภาพรวม

ที่	การเป็นชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ด้านวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.05	0.46	มาก
2	ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ	4.30	0.39	มาก
3	ด้านภาวะผู้นำร่วม	4.27	0.35	มาก
4	ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ	4.27	0.39	มาก
5	ด้านชุมชนกัลยาณมิตร	4.12	0.42	มาก
6	ด้านโครงสร้างสนับสนุน	4.11	0.45	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.18	0.41	มาก

ผลการวิเคราะห์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.18, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.30, S.D. = 0.39) รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำร่วม ($\bar{X}$ = 4.27, S.D. = 0.35) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X}$ = 4.27, S.D. = 0.39) ด้านชุมชนกัลยาณมิตร ($\bar{X}$ = 4.12, S.D. = 0.42) ด้านโครงสร้างสนับสนุน ($\bar{X}$ = 4.11, S.D. = 0.45) และด้านวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = 0.46) ตามลำดับ

3. ผลของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ผลการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน	การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน	
	r	Sig.
ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร (X_1)	0.519	0.000**
ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร (X_2)	0.582	0.000**
ปัจจัยด้านวัฒนธรรมโรงเรียน (X_3)	0.351	0.000**
ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์กร (X_4)	0.569	0.000**
ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_5)	0.633	0.000**
ปัจจัยด้านแรงจูงใจ (X_6)	0.527	0.000**

* $p \leq 0.05$

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก มีความสัมพันธ์เชิงบวกทุกปัจจัย โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตากมากที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ($r = 0.633$) รองลงมา คือ ด้านโครงสร้างองค์กร ($r = 0.582$) ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์น้อยที่สุด คือ ด้านวัฒนธรรมโรงเรียน ($r = 0.351$)

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้ตารางเพียร์สัน (Pearson's Table) การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก รายด้าน

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	Y
X_1	1						
X_2	0.411**	1					
X_3	0.379**	0.418**	1				
X_4	0.415**	0.526**	0.337**	1			
X_5	0.458**	0.587**	0.386**	0.566**	1		
X_6	0.397**	0.430**	0.364**	0.503**	0.546**	1	
Y	0.519**	0.582**	0.351**	0.569**	0.633**	0.527**	1
$\bar{X}$	4.154	4.139	3.946	4.096	4.076	4.117	4.193
S.D.	0.368	0.450	0.309	0.442	0.480	0.486	0.285

**p < 0.01

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การทดสอบนัยสำคัญทางสถิติระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก รายด้าน ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร (X_1) ด้านโครงสร้างองค์กร (X_2) ด้านวัฒนธรรมโรงเรียน (X_3) ด้านบรรยากาศองค์กร (X_4) ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_5) ด้านแรงจูงใจ (X_6) มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.337-0.633 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก มากที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_5) รองลงมา คือ ด้านโครงสร้างองค์กร (X_2) และด้านบรรยากาศองค์กร (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.633, 0.582 และ 0.569 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก น้อยที่สุด คือ ด้านวัฒนธรรมโรงเรียน (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.351

4. ผลของการสร้างสมการพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เมื่อใช้การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก เป็นตัวแปรเกณฑ์

ตัวแปรพยากรณ์	b	S.E.	Beta	t	Sig.
Constant	1.638	0.150		10.913	0.000**
ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_5)	0.149	0.034	0.252	4.358	0.000**
ด้านโครงสร้างองค์กร (X_2)	0.132	0.034	0.207	3.904	0.000**
ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร (X_1)	0.150	0.037	0.193	4.051	0.000**
ด้านบรรยากาศองค์กร (X_4)	0.108	0.035	0.167	3.121	0.000**
ด้านแรงจูงใจ (X_6)	0.082	0.030	0.139	2.717	0.000**

R = 0.741 $R^2 = 0.549$ Adjusted $R^2 = 0.541$ F = 66.459

**p < 0.01

ผลการวิเคราะห์เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (X_5) ด้านโครงสร้างองค์กร (X_2) ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร (X_1) ด้านบรรยากาศองค์กร (X_4) และด้านแรงจูงใจ (X_6) มีความสัมพันธ์กับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับ 0.741 ร่วมกันทำนายการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก (R^2) ได้ร้อยละ 54.900 และมีค่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยมีค่า F เท่ากับ 66.459 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยทั้งหมดของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (t) เท่ากับ 10.913 และค่า Sig. เท่ากับ 0.000 สามารถสร้างสมการทำนายได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.638 + 0.150 (X_1) + 0.132 (X_2) + 0.108 (X_4) + 0.149 (X_5) + 0.082 (X_6)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.037 (X_1) + 0.034 (X_2) + 0.035 (X_4) + 0.034 (X_5) + 0.030 (X_6)$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก พบว่า ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ปัจจัยด้านวัฒนธรรมโรงเรียน ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์กร ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และปัจจัยด้านแรงจูงใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร รองลงมา คือ ด้านโครงสร้างองค์กร และด้านแรงจูงใจ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านวัฒนธรรมโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารได้มีการกำหนดทิศทางหรือแนวทางการพัฒนาองค์กรที่เป็นรูปธรรมและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาของโรงเรียนจนกว่าจะบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญและส่งเสริมให้ครูเป็นส่วนหนึ่งของความสำเร็จของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของวาสนา ทองทวียิ่ง (2560, น. 13) ที่กล่าวว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน ประกอบด้วยหลายปัจจัยที่ขับเคลื่อนให้สถานศึกษาเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านโครงสร้างองค์กร บรรยากาศองค์กรและด้านวัฒนธรรมองค์กร

2. การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน อยู่ในระดับมากทุกข้อ เนื่องมาจากการที่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน ได้ถูกกำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยพัฒนาระบบการพัฒนาวิชาชีพของครูในสถานศึกษาด้วยการส่งเสริมให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) เพื่อให้ครูเกิดสังคมนการเรียนรู้ในการพัฒนาและช่วยเหลือผู้เรียนในสถานศึกษาและระหว่างสถานศึกษา รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสร้างสังคมครูที่เข้มแข็งในการพัฒนาตนเองและนักเรียนให้เต็มศักยภาพ รวมทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้เปลี่ยนเกณฑ์การประเมินวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้การดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) บรรจุอยู่ในตารางการจัดการเรียนการสอนของครู ต้องได้รับการประเมินทุกปีการศึกษา เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเอง มีเวลาพบปะปรึกษากลุ่มครูและได้ศึกษาแนวทางในการพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากระบวนการกลุ่มเป็นหัวใจสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ทุกคนในกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันประสบการณ์ ทำให้การทำงานเต็มไปด้วยบรรยากาศที่มีความสุข ไม่โดดเดี่ยว การที่สถานศึกษาจะเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีทีมร่วมแรงร่วมใจของบุคลากรในสถานศึกษารองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำร่วม และด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวคนธ์ ฉัตรวิไล (2561, น. บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับดังนี้ การเรียนรู้และประยุกต์ใช้ความรู้ การมีเจตนาสนับสนุน การสนับสนุนและผู้นำร่วมกัน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคลและวิสัยทัศน์ร่วมกัน

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหาร ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ปัจจัยด้านวัฒนธรรมโรงเรียน ปัจจัยด้านบรรยากาศองค์กร ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และปัจจัยด้านแรงจูงใจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ของผู้บริหารมากที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ เพื่อพัฒนางานของโรงเรียนไปในทิศทางเดียวกัน รองลงมา คือ ผู้บริหารยึดวิสัยทัศน์เป็นแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย และผู้บริหารกำหนดวิสัยทัศน์ที่เป็นรูปธรรม มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กรมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้างองค์กร ทำให้มีการกระจายอำนาจให้บุคลากรตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รองลงมา คือ โรงเรียนมีการกำหนดโครงสร้างในแนวดิ่งและแนวราบ และโรงเรียนกำหนดบทบาทของบุคลากรตามโครงสร้าง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านวัฒนธรรมโรงเรียนมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรให้เป็นสิ่งหล่อหลอมให้ประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมา รองลงมา คือ โรงเรียนสนับสนุนให้ผู้บริหารและครูมีค่านิยม ความเชื่อและพัฒนาเป็นวัฒนธรรมองค์กรร่วมกัน และโรงเรียนมีการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรให้นำไปสู่แบบแผนการปฏิบัติงาน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านบรรยากาศองค์กรมากที่สุด คือ โรงเรียนมีการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับทัศนคติ และพฤติกรรมตามที่ต้องการ รองลงมา คือ โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานและการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และโรงเรียนมีการพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อม เพื่อสนับสนุนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมากที่สุด คือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รองลงมา คือ ผู้บริหารมีส่วนสำคัญในการทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายใหม่ และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านแรงจูงใจมากที่สุด คือ ผู้บริหารจัดกิจกรรมสร้างขวัญและกำลังใจให้ครู รองลงมา คือ ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูมีเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจน และผู้บริหารพัฒนาวิธีการจูงใจที่ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานตามเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญพร บุญรักษา (2553, น. บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ปัจจัยด้านบรรยากาศและวัฒนธรรมโรงเรียน ปัจจัยด้านโครงสร้างโรงเรียน ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ ปัจจัยด้านพันธกิจและวิสัยทัศน์ ปัจจัยด้านการจูงใจ และปัจจัยด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตาก สอดคล้องกับสมมติฐาน โดยสามารถพยากรณ์การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตาก โดยปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ได้สูง ที่สุด ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากผู้บริหารที่นำพาองค์กรไปสู่ทิศทางใหม่ สามารถช่วยให้ องค์กรบรรลุเป้าหมายใหม่ที่ต่างไปจากเป้าหมายเดิม เป็นผู้สร้างสิ่งใหม่ให้เกิดขึ้น และสามารถถ่ายทอดให้ สมาชิกได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ทำให้สมาชิกเกิดความผูกพันในองค์กรมากยิ่งขึ้น มีการพัฒนาความสามารถของ ผู้ร่วมงานและผู้ตามไปสู่ระดับความสามารถที่สูงขึ้น มีศักยภาพมากขึ้นทั้งจากหน่วยงานภายในและหน่วยงาน ภายนอก เปิดให้ครูได้มีโอกาสเรียนรู้และพัฒนาตนเองร่วมกัน มีการใช้ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และ ประสบการณ์ทำให้ผู้ร่วมงานไว้วางใจ แสดงออกถึงความพยายามในการมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยมุ่งหวังให้ได้ประโยชน์ขององค์กรมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพในระดับสูงขึ้น รวมทั้งส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สอดคล้องกับ แนวคิดของสุริยัน วัณนา (2559, น. 17) ที่กล่าวว่า เป็นบุคลิกของผู้นำแสดงออกทางการบริหารถึงกระบวนการ สร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานในการสร้างความร่วมมือ การสร้างแรงจูงใจเพื่อยกระดับของการปฏิบัติงานให้สูง ขึ้น โดยผู้บริหารใช้ทักษะประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ ทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกไว้วางใจ ตระหนักถึง วิสัยทัศน์ พันธกิจ นำไปสู่ความรักต่อผู้นำและองค์กร ทำให้ผู้ตามอยากเปลี่ยนแปลงและยอมรับการเปลี่ยนแปลง ที่ดีกว่า เห็นประโยชน์ขององค์กร

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางในการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน
2. ควรมีการศึกษาวิจัยปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของ โรงเรียนเพิ่มเติม
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนเพื่อให้ได้ องค์ความรู้ในเชิงลึกมาเปรียบเทียบกับงานวิจัยเชิงปริมาณ
4. ควรมีการศึกษาวิจัยคุณภาพของนักเรียนที่เกิดจากชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน

บรรณานุกรม

- ธัญพร บุญรักษา. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ภูมิพิพัฒน์ รักพรหมมงคล. (2559). รายงานการวิจัยปัจจัยพระดับที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏในประเทศไทย. กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- มินตรา ลายสนิทเสรีกุล. (2561). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ความไว้วางใจของคณะครู และคุณภาพของผลลัพธ์ทางการศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา ทองทวียิ่ง. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. ค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2564, จาก <http://www.lampang.go.th/public60/EducationPlan2.pdf>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). สภาวะการศึกษาไทยปี 2559/2560 แนวทางการปฏิรูปการศึกษาไทยเพื่อก้าวสู่ยุค Thailand 4.0. ค้นเมื่อ 13 กุมภาพันธ์ 2564, จาก <http://online.fliphtml5.com/wbpvz/qeui/#p=2>.
- สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” สู่สถานศึกษา. ค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2564, จาก <https://www.kruchiangrai.net/wp-content/uploads/2019/11/PLC.pdf>.
- สุรียัน วัฒนา. (2559). ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนเครือข่ายที่ 19 สำนักงานเขตบางเขน สำนักงานการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เสาวคนธ์ ฉัตรวิไล. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. การศึกษาค้นคว้า

อิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

DuFour, R. (2007). Schools as learning communities. **Educational Leadership**. 61(8),
pp.6-11

Hord, S.M. (1997). **Professional Learning Communities : Communities of
Continuous Inquiry and Improvement**. Texas: Southwest Educational
Development Laboratory.

Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement. 30(3), pp. 607-610.